

Україна у міжнародній спільноті. Українська діаспора у світовій цивілізації”. – Л., 18 – 20 червня 2008 р. – С. 229–230.

5. Чезганов С.А. Лінгвометодичні основи укладання підручника з української мови як іноземної/ URL: <http://studentbooks.com.ua/content/view/144/46/1/32/>

УДК 378.016:811.161.2

ЛОЩИНОВА І. С.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

АУДІЮВАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Тези присвячені розгляду такого виду мовленнєвої діяльності, як слухання. Практично доведено, що аудіювання виконує різні допоміжні функції: сприяє розвитку мовленнєвої діяльності, знайомить студентів з новим мовним матеріалом, виступає стимулом у формуванні умінь і навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності, підвищує ефективність зворотного зв'язку, допомагає підтримувати досягнений рівень володіння мовою.

Ключові слова: аудіювання, слухання, мовленнєва діяльність, спілкування, лексичний матеріал.

Сьогодні у вищих навчальних закладах України отримує освіту значна кількість іноземних студентів. Найбільшим попитом серед них користуються такі спеціальності, як психологія, філологія, медицина, міжнародні відносини, соціологія та ін. Щоб опанувати їх, студенти-іноземці повинні розуміти мову викладання, знати її на відповідному рівні.

Для вільного оволодіння мовою як іноземною необхідне засвоєння чотирьох загальноприйнятих видів мовленнєвої діяльності, а саме: аудіювання (слухання), говоріння, читання, письма. Проблема говоріння є однією з найактуальніших у методиці навчання іноземної мови. Усне мовлення – це комунікація іноземною мовою, а отже, вміння говорити і слухати. У реальному житті спостерігаємо багато ситуацій, у яких людина відіграє роль лише слухача, наприклад, при прослухованні лекцій, радіо- чи телепередач, різноманітних оголошень у громадських місцях та ін. Здатність сприймати текст на слух залежить від багатьох чинників, зокрема таких, як зацікавленість, обізнаність і життєвий досвід реципієнта, його вміння зосереджувати увагу. Спроможність добре сприймати інформацію на слух формується під час щоденної кропіткої праці над вивченням нового матеріалу, спілкування з носіями мови.

Сприйняття іноземної мови на слух є нелегким процесом. Основними лексичними труднощами слухання є багатозначні слова, значна кількість незнайомої лексики, вживання скорочень, неологізмів. Вживання вставних конструкцій та вставних слів, довгих речень формують синтаксичні труднощі. Все вищезазначене слід враховувати під час аудіювання на

заняттях з української мови як іноземної. У реальному житті слухач, здебільшого, має попереднє уявлення про інформацію, яку він буде слухати. Отже, перед аудіюванням слід запропонувати студентам вправи, що допоможуть їм передбачити зміст тексту, наприклад, за заголовком чи планом тексту, ключовими словами або словосполученнями.

У жодному разі не можна обирати для аудіювання тексти, що містять велику кількість незнайомих слів. Також тексти не повинні бути дуже легкими, адже тоді вони не будуть спонукати студентів до уважного слухання та максимальної концентрації уваги.

Під час аудіювання студенти виконують вправи, що сприяють розвитку мовної здогадки, розширенню словникового запасу. Найчастіше це завдання на кшталт: точно визначте предмет висловлювання; заповніть пропущені дані в реченнях. Не слід використовувати друкований текст під час слухання, оскільки він скоріше буде відволікати студентів від аудіювання, зосередивши їхню увагу на читанні. Після аудіювання бажано запропонувати вправи, що допоможуть викладачу перевірити розуміння прослуханого. Метою цих завдань є використання прослуханого тексту при виконанні різних лексичних, семантичних чи граматичних вправ. Ці вправи сприяють виробленню навичок говоріння (відповіді на запитання, участь в обговоренні прослуханого), письма (виконання письмових вправ, перекази) і читання (знайомство з друкованим текстом вже після його прослуховування).

На думку Н. Станкевич, у кожному виді мовленнєвої діяльності необхідно використовувати початкові механізми, що формують навички, які, своєю чергою, поступово переходять у вміння. Наприклад, у процесі аудіювання виробляємо механізми інтонаційного і фонематичного слуху, ймовірного прогнозування, випереджувального сприйняття, оперативної і довготривалої пам'яті, ідентифікації понять, механізм еквівалентних замінів, сегментації мовленнєвої ланки та ін. Студент опановує послідовно рівні аудіювання іноземною мовою: розпізнавання фонем, упізнавання слів, розуміння окремих речень, розуміння предметних відношень (структури тексту). Ці навички у процесі навчання перетворюються у вміння аудіювати [1, С. 45–46]

Отже, сприяє розвитку мовленнєвої діяльності, знайомить студентів з новим мовним матеріалом, виступає стимулом у формуванні умінь і навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності, підвищує ефективність зворотного зв'язку, допомагає підтримувати досягнений рівень володіння мовою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Станкевич Н. Види мовленнєвої діяльності в аспекті лінгводидактики. Теорія і практика викладання української як іноземної. Вип. 2. Л. : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. С. 40 – 47.